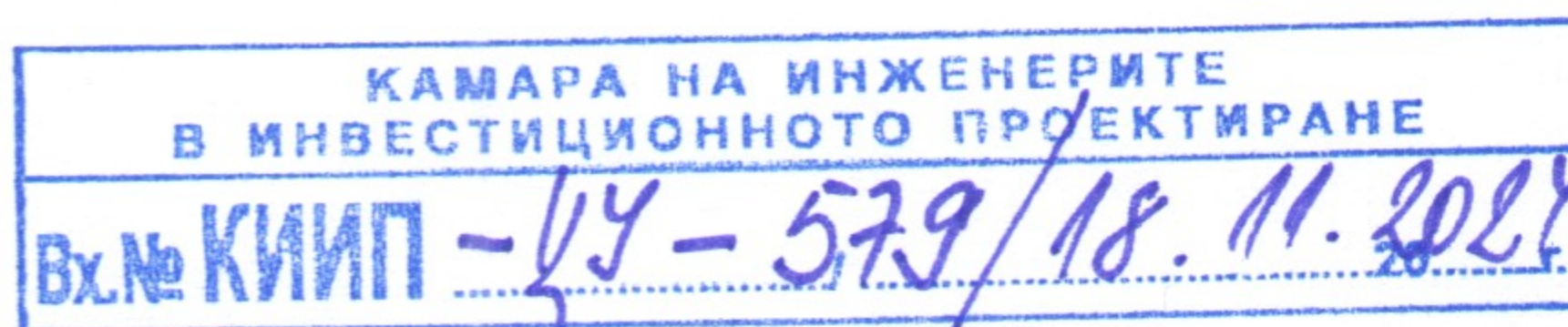

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на регионалното развитие и благоустройството
Дирекция за национален строителен контрол

11.11.2024 г.

X СТ-2212-05-820/11.11.24

Signed by: DANIELA MOMCHILOVA BENEVA

ДО:

НАЧАЛНИЦИТЕ НА ВСИЧКИ РДНСК

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УПРАВИТЕЛНИЯ
СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ
НА АРХИТЕКТИТЕ И ИНЖЕНЕРИТЕ
КОНСУЛТАНТИ**

**УЛ. „СТРУМА“ № 2А, ЕТ. 2
ГР. СОФИЯ**

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КАМАРАТА
НА СТРОИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ
УЛ. „МИХАИЛ ТЕНЕВ“ № 6
ГР. СОФИЯ**

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КАМАРАТА
НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО
ПРОЕКТИРАНЕ
БУЛ. „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“ № 1
ГР. СОФИЯ**

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КАМАРАТА
НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
УЛ. „КРАКРА“ № 11, ЕТ. 2
ГР. СОФИЯ**

Относно: Изпълнение на строителните изкопи в отклонение от одобрените инвестиционни проекти, както и промяна в технологията на изпълненото укрепване.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Предвид зачестилите сигнали, постъпили в Дирекция за национален строителен контрол (ДНСК) за нанесени щети върху: съществуващо основно или допълващо застрояване в съседни имоти, представляващи частна, общинска или държавна собственост, както и върху прилежащите улици, мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура, вследствие на допуснати отклонения от одобрените инвестиционни проекти, изразяващи се в неизпълнено укрепване на строителните изкопи; неспазване технологията на тяхното укрепване и причиняване на недопустими вибрации в земната основа; неспазване на одобрените от общинската администрация планове по безопасност и здраве (ПБЗ),

Ви обръщаме внимание на следното:

1. При одобряване на инвестиционните проекти следва **стриктно да се спазват основните изисквания към строежите, посочени в чл. 169, ал. 1 от ЗУТ**, а именно за механично съпротивление и устойчивост; безопасност в случай на пожар; хигиена, здраве и околна среда; достъпност и безопасност при експлоатация; защита от шум; икономия на енергия и топлосъхранение; устойчиво използване на природните ресурси; опазване на защитените зони, на защитените територии и на другите защитени обекти и на недвижимите културни ценности; намаляване на риска от бедствия и физическа защита на строежите.

2. При изпълнение на одобрените инвестиционни проекти за укрепване на изкопите по част „Конструктивна“ следва задължително да се спазват **изискванията на чл. 3 от Наредба № РД-02-20-1 от 26 октомври 2023 г. „За изпълнение и приемане на земни работи, земни съоръжения, земна основа и фундаменти“**, издадена от МРРБ /Обн. ДВ, бр. 94 от 10 ноември 2023г., в сила от 12.05.2024 г./, а именно спазване на: предвидените в проектите технологии за изпълнение, **като не се допуска замяната на изливни с набивни пилоти, с цел избягване на вибрации в земната основа**; на одобрения план по безопасност и здраве (ПБЗ); на предписаните мерки, свързани с изискванията за хигиена, здраве и околна среда; на проекта за организация и изпълнение на строителството (ПОИС), включително и предвидената организация на движението по време на извършване на работите.

3. Тъй като укрепването на строителния изкоп представлява неразделна част от част „Конструктивна“, то **промяната на технологията на изпълнение представлява съществено отклонение от одобрения инвестиционен проект** по смисъла на чл. 154, ал. 2 от Закон за устройство на територията ЗУТ /Обн. ДВ. бр. 1 от 2 януари 2001 г./. Същата следва да бъде

процедирана по реда на чл. 154, ал. 5 и ал. 6 от ЗУТ, чрез одобряване на проект за изменение в инвестиционния проект и издаване на заповед за допълване на разрешението за строеж.

4. В процеса на изпълнението на строителните работи е необходимо да се осигурят здравословни и безопасни условия на труд в съответствие с **Наредба № 2 от 2004 г. „За минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи“**, издадена от МРРБ и МТСП /Обн. ДВ, бр. 37 от 4 май 2004г./.

5. Извършените строителни работи следва своевременно да се документират със съставянето на необходимите актове и протоколи, съгласно **Наредба № 3 от 2003 г. „За съставяне на актове и протоколи по време на строителството“**, издадена от МРРБ (обн. ДВ, бр. 72 от 2003 г.) и с дневниците съгласно тази наредба.

6. При изпълнение на строителството следва задължително да се спазват изискванията на чл. 5 от **Наредба № РД-02-20-1 от 26 октомври 2023 г. „За изпълнение и приемане на земни работи, земни съоръжения, земна основа и фундаменти“**, издадена от МРРБ /Обн. ДВ, бр. 94 от 10 ноември 2023г./ за недопускане на:

- Влошаване на естествените качества на околната среда, включително на земната основа (неопазване на хумуса, разпиляване и нерегламентирано депониране на земни маси, запрашаване или друго опасно замърсяване на приземния въздух, преовлажняване на земната основа от течове на хидропреносните системи или от разливи на укрепителни разтвори, увреждания от взривяване, създаване на наднормен шум и вибрации от работа на строителна механизация и транспортни средства и др.);
- Увреждане качествата (свойствата) на разкритата естествена земна основа поради забавяне на работите по фундирането от невзети (или ненавременни) мерки за предпазване на изкопите от подземни или повърхностни води от замръзване и други атмосферни въздействия;
- Загуба на устойчивост и/или недопустими допълнителни слягания на сградите и съоръженията, разположени в непосредствена близост до изгражданите обекти;
- Започване на строителството, без да е извършено инженерно-геоложко проучване на естествена земна основа и върху насипи, които не са консолидирали;
- Увреждане или унищожаване на водохващания, на действаща подземна инфраструктура, както и на обекти от културното и историческото наследство;
- Създаване на условия за активизиране на свлачища, срутища или загуба на устойчивост на оформените с изкопите земни откоси (особено при наклонени терени и наклонен пласторед на земната основа);
- Непредвидено в проекта оводняване на земната основа и вследствие на това допълнителни слягания на сградите и съоръженията.

Изграждането на отводнителни съоръжения (предпазни канавки, отводнителни канавки, дренажни системи и др.) за отвеждане на повърхностни и почвени води или за понижаване на тяхното ниво следва да се извършва съгласно изискванията на проекта.

Материалите и строителните продукти, използвани при изпълнението на земни работи и земни съоръжения, трябва да отговарят по вид и качество на изискванията на проекта, на предвидените с инвестиционния проект технически спецификации и на изискванията на действащите нормативни актове и документи.

Съгласно чл. 20, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-1 от 26 октомври 2023 г. **мониторингът и контролът при изпълнението на строителни изкопи са непрекъснати. Те се извършват от лицето, упражняващо авторски надзор, или от техническия ръководител.**

Във връзка с горното Ви напомням, че:

- **Строителят** носи отговорност за изпълнението на строежа в съответствие с издадените строителни книжа и с изискванията на чл. 169, ал. 1 и 3 от ЗУТ, както и с правилата за изпълнение на строителните и монтажните работи и на мерките за опазване на живота и здравето на хората на строителната площадка; както носи и **имуществена отговорност за причинени щети и пропуснати ползи от свои виновни действия или бездействия, съгласно чл. 163, ал. 2 от ЗУТ.**

- **Лицето, упражняващо строителен надзор** носи отговорност за законосъобразно започване на строежа; осъществяване на контрол относно пълнота и правилно съставяне на актовете и протоколите по време на строителството; относно спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в строителството, както и **за недопускане на увреждане на трети лица и имоти вследствие на строителството. съгласно чл. 168, ал. 1, т. 5 от ЗУТ.**

- **Проектантът** носи отговорност за проектирането на строежа в съответствие с предвижданията на ПУП; с **изискванията на чл. 169, ал. 1 и ал. 3 от ЗУТ;** с изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд; влагането на строителни продукти, отговарящи на Закона за техническите изисквания на продуктите. **Проектантът носи отговорност за всички свои действия при упражняване на авторския надзор по време на строителството.**

Предвид гореизложеното моля:

Началниците на РДНСК да сведат настоящите указания до знанието на **главните архитекти и инженери на територията на съответната РДНСК.**

Ръководствата на браншовите организации в областта на строителството, а именно Българска асоциация на архитектите и инженерите консултанти, Камарата на строителите в България, Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране и Камарата на архитектите в България да **обърнат внимание и да информират своите членове за техните задължения и отговорности в строителния процес.**

С УВАЖЕНИЕ,

11.11.2024 г.

X

Signed by: LILYANA NIKOLOVA PETROVA-ILIEVA

ИНЖ. ЛИЛЯНА ПЕТРОВА

НАЧАЛНИК НА ДНСК